

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sākusies parakstīšanās uz preses izdevumiem 1994. gadam.

«Novadnieka» abonēšanas cena ar piegādi Preiļu rajonā:

1 mēnesim Ls 0,43,
3 mēnešiem Ls 1,29,
6 mēnešiem Ls 2,58,
12 mēnešiem Ls 5,16.

Indekss 68169

Siltums būs. Bet par to jāmaksā!

Preiļu pilsētas valdes sēdē vērtēja situāciju siltumapgādē. Informāciju par uzņēmumā «Siltums» paveikto un problēmām sniedza tā vadītājs Jānis Anspoks. Viņš paskaidroja, ka krājbanka atteikusi kredītu un uzņēmums joprojām nav saņēmis solīto dotāciju, jo rajona padomes valde to uzņēmumam «Siltums» nav piešķirusi, bet šo naudiņu tērē pēc sava prāta. Problēmas radīja prāvais nemaksātāju pulks, starp kuriem ir tādi, kas vēl nav norēķinājušies par apkuri, tāpēc laikus nebija iespējams dzēst kredītus un par paņemtajiem aizdevumiem nākas maksāt lielus procentus.

Bet kā šogad? Pēc līguma jāsaņem mazs (daļa tā jau ievesta), bet naudas, ar ko samaksāt, nav. Preiļu pilsētas valde pieņēma noteikumus, ko izvirzīja komerciālās remontu celtniecības sabiedrības vadītājs V.Serkovs, par aizdevumu, ko uzņēmums «Siltums» (kurināmā iegādei) saņems no Latvijas kredītbankas. Kā garants tika pieprasīts pilsētas budžets. Ja uzņēmums «Siltums» spēš normāli iekasēt apmaksu un iedzīvotāji laikus maksās par apkuri, tad kredītnoteikumi nemaz tik drakoniski nebūs. Ja «Siltums» ik mēnesi bankai atdos noteikto

naudas summu, tad gada aizdevuma procents būs aptuveni 52 procenti. Ja parāds tiks atdots ar iekavēšanos, tad gada procents būs 98 procenti. Un tas, protams, vairs nav izdevīgi ne uzņēmumam «Siltums», ne organizācijām un iestādēm, ne mums, irniekiem, kas maksās par apkuri un silto ūdeni.

Vēl J.Anspoks pastāstīja, ka pašlaik aprēķināta aptuvenā maksa irniekiem un organizācijām. Viņa pieprasītā summa bija 49 LVR par vienu kvadrātmetru. Savukārt pilsētas valde ieteica uzņēmumam «Siltums» iekasēt tikai 45 LVR par kvadrātmetru. Galīgais lēmums tiks pieņemts tuvākajā laikā, taču pilsētas valde informē irniekus, ka šoziem par apkuri nāksies maksāt apmēram 45-50 rubļus par katru kopējās platības kvadrātmetru. Netiks noteikta samaksa par lieko dzīvojamo platību, kā tas bija pērnziem.

Uzņēmums «Siltums» paziņoja un valde akceptēja tarifu par silto ūdeni. Paredzams, ka būs jāmaksā 268 LVR mēnesī par katru ģimenes locekli. Silto ūdeni uzņēmums piegādās katru vakaru no plkst. 19.00 līdz 23.00. Tiesa, siltā ūdens padeve lielā mērā būs atkarīga no tā, cik maksāt griboši un spējīgi būs irnieki, iestādes un uzņē-

mumi. Ja būs nedisciplinētība, tad Preiļos arī šoziem būs problēmas ar silto ūdeni.

Valde atgādināja uzņēmumam «Siltums», ka laiks ir ļoti drēgns, dzīvokļi mitri un tāpēc vajadzētu uzsākt apkuri, lai gan ārā kļuvis siltāk. Šajā sakarībā pieņemts lēmums, ka tikko temperatūra pazemināsies līdz mīnus grādiem, katlu mājas tiks iedarbinātas.

Bet kā būt ar būvēt uzsākt, bet nepabeigto katlu māju bijušā rajona sadzīves pakalpojumu kombināta masīvā? No budžeta šim nolūkam nauda nav iedalīta. Šajā sakarībā uzņēmuma «Siltums» vadītājam J.Anspokam tika ieteikts samazināt siltumtrases un katlu mājas celtniecības izmaksas, jo sākotnēji prasītā summa taču bija krietni mazāka.

Iestādēm un organizācijām, ja tās vēlēšies saņemt siltumu, noteikumi būs stingri. Īpaši pirmajā apkures mēnesī, kad jāmaksā gan par šo, gan pusi par nākošo mēnesi, arī budžeta iestādēm: slīmnīcai, skolu valdei, kura nav samaksājusi par telpu apkuri jauno tehniku stacijā, sporta klubam «Cerība», kā arī citām organizācijām, kurām ir parādi.

Iestādēm un organizācijām, ja tās vēlēšies saņemt siltumu, noteikumi būs stingri. Īpaši pirmajā apkures mēnesī, kad jāmaksā gan par šo, gan pusi par nākošo mēnesi, arī budžeta iestādēm: slīmnīcai, skolu valdei, kura nav samaksājusi par telpu apkuri jauno tehniku stacijā, sporta klubam «Cerība», kā arī citām organizācijām, kurām ir parādi.

A.Iļjina

Arī par dzīvokļu apmaiņu nāksies maksāt

Preiļu pilsētas valde akceptēja dzīvokļu komisijas priekšlikumu noteikt maksu par dzīvojamās platības maiņu. Šāds lēmums pieņemts tāpēc, ka pilsētas dzīvojamais fonds kļuvis par iedzīvošanās un peļņas avotu tiem irniekiem, kuri maina lielākus dzīvokļus pret mazākiem, ņemot par to lielas summas. Nav noslēpums, ka nereti par dzi-

vokli tiek prasīta un arī tiek maksāta summa, kas pārsniedz pat simts tūkstošus LVR. Šobrīd šādu iespēju izmanto ne tikai tie irnieki, kuri nav spējīgi apmaksāt lielu dzīvokli, bet arī tie, kuri aizbrauc uz NVS valstīm, kuri vienkārši veic dzīvokļu maiņu kā azarta spēli, lai pelnītu naudu.

Turpmāk irniekiem, kuri mai-

nīs dzīvokļus pilsētās vai arī mainīsies ar irniekiem no citām pilsētām un laukiem, pilsētas valdē vajadzēs samaksāt noteiktu summu — par katru starpības starp mazāko un lielāko dzīvokļa platības kvadrātmetru 7 latas. Šie noteikumi stājas spēkā ar publikācijas dienu laikrakstā.

Zemessardze sāk 3. pastāvēšanas gadu

1991. gada 23. augustā stājas spēkā likums «Par Latvijas Republikas Zemessardzi», kas bija pamats, lai visā mūsu valstī sāktos kandidātu registrācija un vienību organizēšana. Preiļu 35. bataljons kopā ar Daugavpils, Krāslavas, Balvu un Ludzas kolēģiem ietilpst Rēzeknes brigādē.

Divu zemessardzes pastāvēšanas gadu pasākumus Latvijā

ievadīja lauka mācības Rīgas rajona Ādažu poligonā 17. septembrī, kurās piedalījās daudzi ārzemju novērotāji. Tur izcēlās Preiļu bataljona pārstāvis Alberts Brencāns, ugunsliņijā uzrādot vislabāko rezultātu — piecus no pieciem sašautus mērķus.

Bataljonā divu gadu pastāvēšanas jubilejā komandieris kap-

teinis Boļeslavs Kivlenieks atzīmēja daudzu citu zemessargu nopelnus, viņu pulkā ir Gunārs Vilcāns, Jānis Sudņiks, Rūdolfs Paeglijs, Edgars Pokšāns, Pēteris Trubačs, Vladimirs Piskunovs, Guntars Mičulis, Jāzeps Brūvers, Feoktists Pušņakovs, Aivars Bernāns, Roberts Kočkers, Jānis Cirulis, Aivars Vucāns un citi.

Svētku pavēli nolasīja bataljona štāba priekšnieks Jānis Barons, atzīmējot veikumu divos gados, izteica pateicību personālsastāvam.

Piedalījās LR zemessardzes republikas štāba grupa, tās vārdā runāja un preiļiešus sveica nodrošināšanas dienesta priekšnieks majors Ainārs Baškis. Svinībām veltīto atpūtas vakaru, kas notika Preiļu pagasta kultūras namā, vadīja Ārija Ščedriniece.

A.Mežmalis

Lauku aktualitātes

Zemes reformai trūkst līdzekļu, bet tā turpinās...

Valsts zemes dienesta galvenais speciālists Antons Valainis informēja, ka zemes reformas organizēšanai pietrūkst naudas, tāpēc šis process iekavējas. Apstiprināti nekustamā īpašuma dokumenti gan tiem pilsoņiem, kuri zemi saņems īpašumā un maksās par to, gan tiem, kuri īpašumtiesības atgūst kā mantojumu un kuriem īpašumtiesības tiek atjaunotas.

Jāatgādina zemes īpašniekiem, ka ne katreiz tiek atjaunotas vecās zemes platību robežas, bet dažkārt īpašumā saņems līdzvērtīgus zemes gabalus, kā to paredz likumdošana. Ja zeme tiek mainīta dažādu rajonu robežās, tad norēķināšanās notiks ar sertifikātiem.

Kas šobrīd jādara tiem cilvēkiem, kuriem reformas pirmajā kārtā jau ir ierādītas robežas un kuri vēlas atjaunot īpašumtiesības uz zemi? Viņiem jāsaņem attiecīgu pagastu lēmumi un jābūt citiem īpašumtiesības apliecinājošiem dokumentiem. Tie, kam šis formalitātes jau nokārtotas, var griezties valsts zemes dienestā.

Problēmas būs tikai tiem, kuri pašu neizdarības un dažkārt arī pagastu neizdarības dēļ nav paspējuši sagādāt nepieciešamos dokumentus.

Pirmie zemes īpašuma tiesības, šķiet, iegūs Saunas un Rožkalnu pagasta iedzīvotāji, Sākusies siera rūpnīcas akciju izpirkšana

Preiļu siera rūpnīcas akciju faktiskā vērtība ir 1 miljons 201 300 latu. Aizvadīts pirmais akciju izpirkšanas posms, kad piensaimniekiem un uzņēmumā strādājošajiem tās pārdeva ar 25 procentu atlaidi. Rūpnīcas direktors V.Solovjovs pastāstīja, ka akciju pārdošanas pirmajā kārtā piensaimnieki un uzņēmumā strādājošie nopirkuši apmēram 3000 akcijas. Pavisam uzņēmumā strādājošie var iegādāties 2403 akcijas, mūsu rajona piena piegādātāji 10929, bet citu rajonu piena piegādātāji — 3250 akcijas. Citām juridiskām un fiziskām personām pēc privatizācijas projekta paredzētas 4804 akcijas, bet citiem piena kombinātiem, kuri savu produkciju ir piegādājuši Preiļu siera rūpnīcai, — 2630 akcijas.

Aktīvi akciju izpirkšanā iesaistījušies piensaimnieki no Saunas, Jersikas, Turku un Rožupes pagastiem, tāpat Ludzas rajona Malnavas. Pēc privatizācijas projekta Saunas pagastam ir iespējams nopirkt 1077, Jer-

Ar produkcijas realizāciju

Ši gada 3. ceturksnī Preiļu siera rūpnīcai radušās grūtības produkcijas realizācijā. Tiesa, nupat noslēgti līgumi ar firmām par 260 tonnu siera pārdošanu Nīderlandei, 250 tonnu — Dānijai un 300 tonnu — Polijai. Taču sviestam pircēju neesot. Siera rūpnīcas noliktavās kopš vasaras glabājas 300 tonnas

kur zemes komisijas, pašvaldības un arī paši iedzīvotāji ir darbojušies operatīvāk. Tiesa, lai saņemtu lēmumu par zemes īpašumu, jābūt sakārtotiem ne tikai dokumentiem. Ja nebūs izcirstas robežstīgas un ierakts kupīcas, process iekavēsies.

Jau noformēti aptuveni 1,5 tūkstoši robežu akti. Pašlaik tiek izgatavoti vēl aptuveni 1000. Tiesa, rajonā joprojām nestrādā Zemes grāmatu nodaļa. Bet cilvēkiem nav jāuztraucas, ja kārtībā, kā mēdz teikt, «visi papīri», tad vajadzības gadījumā varēs griezties kādā no kaimiņu rajoniem, kur Zemes grāmatu nodaļas jau darbojas.

Ir kāda problēma, ar kuru šobrīd nākas saskarties, veicot zemes reformu. Kad pagastos un pilsētās veidoja zemes komisijas, nebija padomāts par šo komisiju darba apmaksu. Tā kā zemes reformu veic valsts, tad šim nolūkam vajadzētu būt līdzekļiem, kas nāk no valsts budžeta. Bet naudas nav, daži pagasti simboliskas summas komisijām gan maksā, bet tās sāk protestēt. Jo darbs ir liels, bet sabiedriskā kārtā to neviens neveiks. Centrālā zemes komisija ir pieprasījusi līdzekļus no valdības, bet naudas joprojām nav. Loģiski, ka šo jautājumu risina republikas līmenī, taču arī vietējās pašvaldības varētu palīdzēt vairāk.

Sikas — 497, Turku — 822 akcijas. Saunas un Turku piensaimnieku biedrības akcijas iegādājās ar paju sabiedrību starpniecību. Par akcijām norēķinājās paju sabiedrības, kurām savukārt tās jāpārdo pienu piegādātājiem, ja tie vēlas kļūt par uzņēmuma akcionāriem.

Siera rūpnīcā strādājošie ir tiesīgi iegādāties no 1 līdz 8 akcijām. Strādājošo interese ir liela, teica V.Solovjovs. Vienīgā problēma — dokumentu nokārtošana un termiņi, kādos jānorit šim procesam, esot sasteigti. Tomēr izdevies panākt vienošanos, ka piena piegādātāji, ar kuriem uzņēmums nav norēķinājis par produkciju, attiecīgi noformējot dokumentus, var veikt norēķinus ar akciju iegādi.

Par pilnu samaksu tiks pārdotas 4804 akcijas. Viena akcija maksā 50 latas. Bijušas ievadītas sarunas ar firmu «McDonald», taču pagaidām reālu pretendentu, kuri vēlētos kļūt par akciju sabiedrības «Preiļu siers» akcionāriem, neesot.

— grūtības

sviesta, teica uzņēmuma direktors V.Solovjovs. Radusies problēma arī ar piena cukura eksportu, jo Latvijā šai produkcijai noieta nav. Paredzams, ka 120 tonnas piena cukura iepirks poļi, bet kur likt vēl 200 tonnas, pagaidām neesot zināms.

A.Iļjina

Paju sabiedrības «Galēni» likvidācijas komisija 01.11.93. plkst. 10.00 izsludina sekojošu objektu atklāto izsoli:

- Voveru minerālmēslu noliktava, sākuma cena Ls 1000,
- broilēru kompleksa kombinētās barības glabāšanas bunkurs noliktava, sākuma cena Ls 1000,
- Indānu govju kompleksa 1. korpus un 2. korpus, katram sākuma cena Ls 500,
- traktorū šķūnis darbnīcās, sākuma cena Ls 1000.

Cenā nav ierēķināts apgrozījuma nodoklis.

• Pirmdienās, trešdienās, piektdienās no 9 līdz 12 rezerves daļu noliktavā tiek izpārdotas rezerves daļas.

INTERESĒTIES PA TELEFONU 77219.

Sākot kultūras darba jauno sezonu, ir lietderīgi iepazīties arī ar citu novadu «kultūras druzas» kopējumiem. Šoreiz tukumnieki bija nolūkojuši Preiļus, lai uz vietas pārliecinātos, vai Latgalē ir patiešām tik grūti, kā mēs mēdzam teikt. Un vai viņiem nebūtu kas tomēr šeit aizgūstams? Un tā pagājušo nedēļu divas dienas Preiļu rajonā uzturējās Tukuma rajona klubu un bibliotēku darbinieki. Viņi ciemojās Preiļu kultūras namā, pieaugušo un bērnu bibliotēkās (attēlā ciemiņi redzami bērnu bibliotēkā), Aizkalnes mu-

zejā, Aglonas kultūras iestādes, bazilikā, ūdensslēpošanas bāzē, pie keramiķiem. Atrada arī galveno atšķirību abu rajonu kultūras dzīvē. Tukuma pusē izejot galvenokārt uz dažādiem dāmu un kungu klubiem, kuros notiekot tikšanās ar interesantiem ļaudīm, pieaicinātiem māksliniekiem, organizējot arī interešu klubus. Mūsupusē līdz šim lielākoties notiek diskotēkas un visiem kopā domāšanas balles. Savukārt ciemiņi teica, ka viņi kultūras namos diskotēkas pat nerīkojot, lai neciestu smalkie parketi, krēsli un cits iekārtojums.

Temperamentīgo jauniešu dejām atvēlot citas zāles, organizācijām piederošās. Tomēr Tukuma kultūras darbinieki atzina, ka Latgalē patiešām ir grūtāk lielo attālumu dēļ. Viņiem neesot problēmu uzaiņināt slavenību no Rīgas, kamēr, piemēram, līdz Preiļiem ir gan dārgs ceļš, gan jādomā, kur cieņiņš naksnotu un par kādiem līdzekļiem cienātos.

L.Sila

Attēlā: tukumnieki rajona bērnu bibliotēkā.

J.Silicka foto

LATGALE — mākslinieku skatījumā

Dziļi savdabīgu un mums varbūt neierastu ieskatu Latgales nesējā pagātnē un šodienā sniedz muzeja pēdējā sarūpētā izstādē, kas skatāma rajona kultūras nama otrajā stāvā. Šeit reprezentējas divi rēzeknieši — Aleksandrs Karpovs un Līga Daugule.

Aleksandrs Karpovs strādā par pasniedzēju Rēzeknes mākslas koledžā. Viņš Latvijas Mākslas akadēmijā ieguvis maģistra grādu grafikā. Dzimis un audzis ASV. 1990. gadā beidzis Minesotas universitāti kā bakalauris ar tēlotājmākslas mākslinieka diplomu. Maģistra grafikas publicētās republikas presē. Māksliniekam tā ir pirmā patstāvīgā izstādē.

Līga Daugule beiguši Rēzeknes lietišķās mākslas skolu un Latvijas Mākslas akadēmijā ieguvusi bakalaura grādu. Beiguši docenta Reinberga darbnīcā. Patlaban strādā par mākslinieci Latgales televīzijā.

Savu grafikas darbu ekspozīciju Aleksandrs Karpovs sāk ar pašportretu, bet pārējie septiņi tā vai citādi ir saistīti ar mūsu vēsturi. Mākslinieks nāk no Latgalē plaši pazīstamās Volontu dzimtas. Karš, okupācija un deportācijas viņam nav tikai tukši vārdi. Būdamas dziļi saistīts ar Preiļu novadu, viņš savā daiļradē pirmais ir pievērsies tā vēsturei. Zīmīgs ir darbs «Meža Brāļu un Mōsu slepkavošana Prei-

ļus» no cikla «Vesture apsūdz. II». Darbs tapis pēc aculiecinieku nostāstiem, tā laika fotogrāfijām. Viens otrs prelietis šeit atpazīs sevi jaunībā. Bet līdzās reālistiskajam tēlojumam mākslinieks pielieto arī dziļi simboliskas detaļas. Tā, piemēram, krievu okupantiem ir stilizēti uzpleči, kuros apvienojas sarkanā un brūnā mēra simbolika.

Sirpis ar āmuru un kāškrusts ir apvienoti vienuviet citā grafika darbā, kas ataino mūsu Dzimtenes okupāciju. Tas liek atcerēties noziedzīgo Molotova — Ribentropa paktu. Vesture apsūdz — ne velti mākslinieks cenšas iepazīstināt skatītājus par mūsu Latvijas, mūsu Latgales traģisko likteni. Viņš ar krasi izteiktas simbolikas palīdzību grib ieinteresēt plašāku skatītāju loku ārzemēs ar visas Baltijas problēmām. Ja Līvānu dzelzceļa stacija ir pieturas punkts kārtējai deportācijai, tad grafika «Nākošā pietaura komunisms» rāda vecīgo V.I.Ļepinu sēdošu vilciena vagonā pie durvīm, bet uzraksts vēsta, ka šī vieta ir domāta pasažieriem ar bērniem un invalīdiem.

Vēl mākslinieka darbos redzēsīm «budjonovkas» un savādus šineļus, kas tā tērptos cilvēkus padara līdzīgus velniem. It sevišķi no murgurpuses. Grafikiis ir politiski angažēts: viņš krasi uzstājas pret jebkura veida okupāciju. Ne velti viņš pie-

vēršas Latvijas Brīvības pieminekļiem vai tas būtu Tukumā — «Brīvības sardzē», vai Rēzeknē — «Latgales Māras».

Bet māksliniekam ir arī itin mierīgas grafikas lapas. Tās var iegādāties izstādes apmeklētāji, bet pensionāri pat ar divdesmit procentu atlaidi. Šeit redzamas Latvijas pilsētas trīsdesmitajos gados. Rēzekne, Daugavpils, Cēsis. Ir arī Vecrīga. Zīmīgs moments, mākslinieks pārdod savus darbus arī divās Rīgas galerijās. Divdesmit procentus no šiem ienākumiem viņš atvēl Preiļu represēto klubam.

Līga Daugule savā Latgales ciklā (tuša, spalva) attēlo novada šodien. Bet viņas smeldzīgais, it kā nolemtībai pakļautais skatījums neviēš dzirkstošu optimismu. Vecītis basām kājām sēž uz mūriša, pelēcīga, drūma Latgales ainava... Melnbaltais zīmējums vēl vairāk pastiprina šo bezcerības iespaidu. Pat nostalgiskais jaunās sievietes portrets pie galda būtiski sasaucas ar šodienas skatītāja pašsajūtu, viņa pasaules uztveri, kurā Raiņa saulei nav vietas. Pesimisms visapkārt. Bet varbūt tas ir tikai laika jautājums?

V.Romanovskis

Attēlā: Aleksandrs Karpovs (pirmais no kreisās) savas izstādes atklāšanas laikā.

J.Silicka foto

Ignats Zarins

Agļona tālo dienu atblāzmā

Turpinājums. Sākums laikraksta 68., 70., 71. un 72. numuros.

Gribot negribot ir jāpāstājas pie ratnieku amata izstrādājumiem. Apskatāmi gan kokasu, gan dzelzasu ratiem paredzēti riteņi; dažādu konfigurāciju kamanu un ragavu slieces; zirgu loki ar un bez zvaniņiem; sakas, sedulkas, slejas, segli, groži, gan no līnēm vai kaņepājiem vītē, gan austie, gan no ādas pagatavotie; izbraucamie iejūgu komplekti. Laikam šajā nodaļā iederas, jo taisni šeit eksponēti aitādu kažoki un tūbas apavu paraugi. Tas viss nepārprotami liecina, ka mēs patiešām varam paši visu ražot un iztikt ar to, ko paši ražojam. Tas jau arī ir tas, uz ko mūs aicina mūsu Valsts un Ministru Prezidents Kārlis Ulmanis.

Ka metāla izstrādājumus ēzē un uz laktas izdimdinājis kalējs, par to šaubu nav nevienam. Bet kas darinājis šos pinumus: sētuves, vāceles, dažāda augstuma un diametra siekus? Kas darinājis no klūgām galdus, taburetes, krēslus un pat kumodi? Nu kas tad cits, ja ne tas pats strādīgais, nekādu izglītību neiemantojušais zemnieks, kam kabatā nav nekāda diploma, bet galvā ir saprašana un rokās māka radušos ideju iedzīvināt konkrētā materiālajā izpausmē!

Kāda gan milzu pacietība un darba mīlestība bija nepieciešama cilvēkam, kas aci pēc acs sametis astoņas ar pusi asis garu zvejas tīklu? To aplūkojot, aiz pārsteiguma var mēms palikt. Nu saki vēl, cilvēk, ka Latgalē nav slavējamu darbarūku!? Ka tur tādi nabagi un vārguļi vien mīt. Nē, nē! Muļķības. Tu, mīļā pastalniec, vari pamatoti lepoties ar saviem ļaudīm.

Vienā no pēdējām telpām izstādīti reliģiskā kulta piederumi, tai skaitā ornāti, talāri, sutanas, baznīcu karogi, krucifiksi, Jēzus Kristus un Jaunavas Marijas tēli. Uzmetuši tam visam acis, mēs dodamies uz pagalmu, kur izkārtoti izstādes tirgus nobeiguma eksponāti.

Tur, kad esam apskatījuši un aptaustījuši kūdras ražošanas mašīnas un linu kulstamās ierīces, aiz pārsteiguma sastingstam. Kā pats pēdējais izstādes eksponāts ir divus metrus augsts un metru septiņdesmit piecus centimetrus plats akmeņi izkalts, turklāt arī pārsteidzoši līdzīgs Aglonas baznīcas Dievmātes altāra gleznas oriģinālam Jaunavas Marijas tēls ar Jēzus bērnu uz rokām un kroņiem galvā.

— Ak, Dievs! Tas taču ir brīnumdarbs! — būdami nesatricināmi dievticīgi, mēs iesaucamies pilnā balsī.

Bet klusējošie eksponātu īpašnieki mūsu pārsteigumam nepievērš ne visniecīgāko vērību. Izrādās, mēs neesam pirmie, kas tā reaģē. Viņi pie tā jau sen pieraduši.

Šo brīnumdarbu radījis Izvaltas pagasta ne ar ko neievērojams sīkzemiņš, kas pa vaļas brīžiem nodarbojas ar akmeņu skaldīšanu un to apstrādi. Nav ne mazāko šaubu, ka šis eksponāts vaināgo izstādi tirgu un ir iecerēts kā dzimtas kapu piemineklis. Starp tēla lejasdaļu un pašu pamatni visā platumā iestrādāts pulēts laukums uzvārda un aizgājēju vārda iekalšanai. Tā cena 500 latu. Nevienam vien Latgales zemniekam tā ir traka nauda. Arī pircējs nekur vēl neredzētajam diždarbam atradies. Labai mantai nopēmēju nekad nav trūcis.

Šodien, 15. jūnijā, «Daugavas Vēstnešis» 17. lappusē zem virsraksta «Šovakar Daugavpilī ierodas Valsts Prezidents» ievietojs sekojošu informāciju:

«Šovakar pl. 7,08 v. no Rīgas Daugavpilī ieradīsies Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis ar pavadoņiem — kara ministru ģen. Kr.Berķi, izglītības ministru prof. J.Auškāpu, sabiedrisko lietu ministru A.Bēziņu, iekšlietu ministru K.Veidenieku, zemkopības ministru J.Birznieku un ministru J.Čamani. Daugavpilī jau atrodas tautas labklājības ministrs J.Volonts, bet priekšpusdienā iebrauks satiksmes ministrs A.Kāposts. Stacijā un pie stacijas Prezidentu sagaidīs visi Daugavpils iedzīvotāji. Pl. 8 v. Prezidents ieradīsies simfoniskā koncerta un tautas tērpu godalgošanas aktā Vienības nama koncertzālē, bet vēlāk Prezidents apmeklēs «Jūras vilku» 3. cēlienu Pilsētas teātrī. Ritdien, 16. jūnijā, Valsts Prezidents ieradīsies katoļu Sv.Jaunavas Marijas baznīcā, Jaunbūvē. Prezidentu pavadīs iekšlietu ministrs K.Veidenieks un ministrs J.Čamanis. Pēc dievkalpojuma Valsts Prezidents pl. 11,15 ieradīsies karaspēka parādē Parādes laukumā. Pl. 12,45 Prezidents iekšlietu ministra pavadībā ieradīsies pilsētas valdes svinīgajā sēdē, bet pl. 1,25 Latviešu biedrības svinīgajā sēdē. Pl. 4,43 Valsts Prezidents ieradīsies svētku laukumā. Pl. 5,03 Valsts Prezidents atklās Latgales dziesmu svētkus, dodot savus norādījumus dziesmotājam draudzei. Pl. 5,40 sāksies svētku koncerta pirmā daļa. Pl. 6,40 Valsts Prezidents apbalvos dziedātājus veterānus, labākos korus un dziedātājus. Pl. 10,30 v. Valsts Prezidents ar valdības locekļiem ieradīsies koro diriģentu vakariņās Vienības nama koncertzālē. Svētku laukumā sāksies dejas un uģupošana.»

Ir vēl viena īsa ziņa šajā pašā laikraksta numurā, ievietota rāmīli un iespiesta treknim burtiem. Vēriņš lasītājs to nevar nepamanīt.

«Latvijas radiofons rīt, 16. jūnijā, plkst. 16,40 sniegs Latgales dziesmu svētku pārraidījumu no Daugavpils. Dziesmu svētkos teiks runu Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis.»

Tas viss būs un arī nebūs reizē. Būs Dziesmu svētki. Būs koncerta pārraide. Būs augsti viesi — ministri. Būs savilņojums un vilšanās. Būs satraukums un asaras. Būs grūtas nopūtas un skumjas, šķīroties no Stropu estrādes. Bet nebūs paša galvenā. Valsts Prezidenta nebūs. Nebūs Kārļa Ulmaņa, ko visi tik kvēli gaida. Nebūs ļaudīm vairs arī miera un drošības sajūtas. Nebūs ticības un pašāpziņas nākotnei, pēc kuras zemes arājs vienmēr ir alcis, jo rīt laikrakstos pavīdēs ziņa, ka 15. jūnijā PSRS karaspēks iegājis Lietuvā, respektīvi okupējis to. Avīzēs būs arī vēsts par notikumiem Maslenkos. Vienīgi par Šmailiem nebūs minēts ne vārda. Tas viss būs rīt.

Bet šodien dzīve Daugavpilī mutuļot mutuļo. Neviens pats vēl nenojauš nelaimi, kas, no austrumiem tuvodamās, jau sasniegusi Indru un tagad gatavojas savam pēdējam lēcienam: visā pierobežā jau kopš trim dienām dižājas sarkanā armija.

Daugavpils šodien sagaida dziedātāju pulkus. Priekšpusdienā jau ieradās Lugažu aizsargu koris, Valkas aizsargu koris, Dobeles koris, Sunākstes koris, Moiskilais Igaunijas latviešu izglītības koris «Ars» un daudzi citi. Latgales kori visi jau sabraukuši pagājušo nakti. Liksmās čalas un burzma ielās liecina, ka arī ciemiņu pulks pieaug ar katru brīdi. Vilciens aiz vilciena atvīzina aizvien jaunus viesus no Kurzemes, Vidzemes, Zemgales, par pašas Latgales ļaudīm nemaz nerunājot. Pilsēta rotājusies valsts karogiem un ziediem. Cilvēku priekam nav gala. Šodien itin viss ir vislabākajā kārtībā. Tamdēļ liekas, ka visur citur ir gluži tāpat. Karš?

Turpinājums sekos.

Par nogremdētajiem ķīmiskajiem ieročiem Baltijas jūrā

Kā informēja Latvijas delegācijas vadītājs Ministru prezidenta padomnieks vides aizsardzības jautājumos Andris Pleudis, 30. septembrī Viņņā noslēdzās Helsinku komisijas (HELCOM) CHEMU darba grupas trīs dienu tikšanās, kuras laikā apkopota informācija par Baltijas jūrā nogremdētajiem ķīmiskajiem ieročiem un strādāts pie rekomendāciju sagatavošanas, kas iesniedzamas 1994. gada martā paredzētajai Helsinku komisijas ministru konferencē.

Papņemojoties uz pieejamo informāciju, secināts, ka pavisam Vācijas teritorijā laikposmā no Otrā pasaules kara beigām līdz 1948. gadam atvastas vai pārstrādātas 296 103 tonnas ķīmisko ieroču. No tām 40000 tonnu ķīmisko ieroču, kas satur 12000 tonnu ķīmisko kaujas vielu, nogremdētas Baltijas jūrā, iekais Helsinku komisijas preses relīzē.

Tikšanās laikā par jaunatklātām vietām, kur varētu būt nogremdēti ķīmiskie ieroči, netika ziņots. Pašreiz noskaidrots, ka ieroči nogremdēti dienvidaustrumos no Gotlandes (dienvidrietumos no Liepājas), austrumos no Bornholmas, Skagerkā un Mazajā Beltā. Iespējams, ka ķīmiskās kaujas vielas nogremdētas arī transportēšanas laikā kaut kur pa ceļam no Vācijas ostas Volgastes un nogremdēšanas vietām Bornholmas un Gotlandes rajonos.

Zināms, ka starp nogremdētajām kaujas vielām ir iprīts (sinepju gāze), elpošanas ceļu kairinājumi izraisīši savienojumi, kuru sastāvā ir arsēns, asaru gāze, plaušām kaitīgais fosgēns, nervu gāze tabuns.

Gandrīz visi bīstamie savienojumi jūras ūdenī sadalās dažādu pakāpju mazāk toksiskās ūdenī šķīstošās vielās. Jūras vidi tie būtiski neapdraud, jo nav gaidāma to liela koncentrācija ūdenī.

Izņēmums ir viskozais iprīts, kas var parādīties lielos gabalos ilgu laiku pēc tam, kad tas albrīvoies no bumbu čaulām, kā arī savienojumi, kas satur arsēnu. Šīs kaujas vielas savas stabilitātes dēļ var palikt jūras vidē ilgāku laiku. Nogremdētie ķīmiskie ieroči ir sevišķi bīstami, ja tie nonāk zvejnieku tīklos. Iprīts un citas ķīmiskās kaujas vielas gan nekad nav atrastas ēdamajās zivīs vai citos pārtikā lietojamajos produktos.

Nākošā Helsinku komisijas darba grupas tikšanās paredzēta 1994. gada janvārī Kopenhāgenā.

«Diena»

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Piektdiena, 8. oktobris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Dona Beiza. Brazīlijas mākslas filma. 1. sērija. 19.00 Arēna. 19.25 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Spēlmaņu ciltis. 21.50 Ž.Kokto. Burvīgie briesmopi. 23.40 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.00 BBC World Service. 17.30 Spektra pielikums. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 Latgales TV piedāvā... 19.20 Luksofors. 19.40 Sakasava Miera fonda pārstāvju konference. 19.55 Kā darbojas tirgus ekonomika. 20.30 LTS ziņas (krievu val.). 21.00 Vizīte. 21.45 Ziņas. 22.00 Kaimiņi. 61. un 62. sērija. 22.45 Mikrofona muzikālā televīzija. 23.00 Hokejs. Pārdaugava - Lietuvas Enerģija.

Sestdiena, 9. oktobris

LATVIJAS TV I
9.00 Rīta stunda. 10.00 Uz pirkstu galiņiem. 10.15 Pasaka, pasaciņa... 11.45 Skaistumam un veselībai. 12.05 Dona Beiza. Mākslas filma. 1. sērija. 12.55 Globuss. 13.30 Kultūras programma Zīmes. 14.15 Karaliete Bona. 11. sērija. 15.50 Koncerts. 15.45 Dzīves dārz. 16.45 Mūzika atpūtai. 17.15 Kāpnes. 18.00 Ziņas. 18.05 Dona Beiza. 2. sērija. 18.55 Ex libris. 19.20 Opera un balets - pie mums un pasaulē. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Savai zemei. 22.00 Dziesma manai paudzei. 22.15 Baltkvele. Noslēpumainā Telmas Todas slepkavība. Amerikāņu mākslas filma. 23.50 Erasure.

LATVIJAS TV II
11.00 TV Polonia. 17.05 LatLoto. 41. izloze. 17.10 Tiem, kas mācās latviešu valodu. 1. un 2. nod. 17.45 Angļu valoda bērniem. 18.05 Angļu valoda. 9. nod. 18.30 Hokejs. Pārdaugava - Anglijas Kardif Devils. 21.00 Mikrofona muzikālā televīzija. 21.30 Rīga videoversijā. 21.50 Lesija. 11.

Svētdiena, 10. oktobris

LATVIJAS TV I
9.00 Koncerts. 9.45 Dvēselīt, atgriezies! 10.00 Savai zemei. 10.45 Aiziet! 11.00 Dona Beiza. 2. sērija. 11.50 Mūžu mūžos būs dziesma... 12.35 No TV videofondiem. 13.15 Horoskopi, horoskopi... 14.05 Pārmieki. 7. sērija. 15.00 Deju kopa Saules josta no Austrālijas. 17.00 Mākslas pasaulē. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.05 Satikšanās mūzikā. 18.35 No aktiera nāki. 19.05 Koncerts. 19.15 Superpuiku iela. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonedēļa. 20.30 Panorāma. 21.25 Pauze. 22.40 Billijs Mazais. Mākslas filma.

LATVIJAS TV II
14.00 Basketbols. 15.15 Vienkārsi - Marija. 17.45 Zeme un dzīvība. 18.40 Aise. 19.30 Ziņas. 19.40 Mult. filma. 20.05 Autoprieks. 20.25 5 minūtes par savu naudu. 20.30 Panorāma. 21.10 Kristietība šodien. 21.40 Tinte pienā. 22.05 Lesija. 12. un 13. sērija. 22.50 Hokejs. Pārdaugava -

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filmas. 8.45 Kompas-pasaka. 9.45 Krievu tautas dziesmas. 10.00 Ceļotāju klubs. 10.50 Preses ekspress. 11.00 Ziņas. 11.20 M. Roščins. Pēc divkaujas. Filmizrāde. 13.40 Mult. filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Bridžs. 14.50 Biznesa mācība. 15.05 Balets. 16.00 Kompas-pasaka. 17.00 Ziņas. 17.20 Brīvā tirgus plusi un minusi. 17.40 Cilvēks un likums. 18.10 Kāds būs laiks? 18.15 Vagons 03. 18.45 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Nedēļas cilvēks. 20.55 Privātdetektīvs Marlovs: Mākslas filma. 2. sērija. 22.00 Skatuens un citas programmas piedāvā... 1.40 Preses ekspress.

un 12. sērija. 22.35 Atvadas no ZB.
OSTANKINAS TV
6.00 Ziņas. 6.25 Rīta vingrošana. 6.35 Preses ekspress. 6.45 Lietišķa cilvēka sestdienas rīts. 7.30 Azartspēles. 8.00 Maratons-15 piedāvā... 8.30 TV un radio kompānija Mir. 9.55 Medicīna - tev. 10.25 Dok. filma. 11.20 Privātpašņieka ābece. 11.30 Varas pārstāvji. 11.45 Ja rīt būs karš. Mākslas filma. 14.00 Ziņas. 14.30 Pepija Garzeķe. 4. sērija. 15.00 Nauda un politika. 15.30 Ultra-16.15 Sarkanais kvadrāts. 16.55 Dzīvnieku pasaulē. 17.40 Izklaidējoša programma. 18.10 Skan harmonikas... 18.40 M.Zaharovs. Mana mīlestība - teātris. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Ķīnas sindroms. ASV mākslas filma. 22.45 Studija Rezonanse piedāvā... 23.00 Ziņas. 23.20 Kāds būs laiks? 23.25 Šahs. 23.40 Nakts kanāls. Šovbiznesa jaunumi. 0.05 Sporta ziņas. 0.15 Mēneša 10 labākie videoklipi. 1.00 Stopkadrs. 1.30 MTV programma. 2.00 Autoekspresis.

Ukrainas Sokil. 23.00 NTV-5.
OSTANKINAS TV
6.00 Ziņas. 6.20 Rīta vingrošana. 6.30 Autošovs. 6.45 Tehnodroms. 7.00 Gara spēks. 8.00 Centrs. 8.30 Mult. filma. 9.00 Kamēr visi mājās. 9.30 Sportloto izloze. 9.45 Rīta zvaigzne. 10.35 Poligons. 11.05 Detektīvzeme. 11.40 Ekoloģiskā programma. 12.10 Kopā ar Gogoli pa Krieviju. 13.00 Mult. filma. 13.10 Kusto komandas zemūdens odiseja. 14.00 Ziņas. 14.20 Dialogs tiešajā pārraidē. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.50 Amatniecība. 15.55 Kaspers un viņa draugi. Isteie spoku mednieki. Mult. filmas. 16.50 Starptautiskā programma Panorāma. 17.30 TV locis. 17.45 Ziņas. 18.00 M.Pļiseckas radošā darba vakars. 18.55 Kāds būs laiks? 19.00 Kinoafiša. 19.25 Kazimirs. Francijas mākslas filma. 21.00 Ziņas. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 M.Pļiseckas radošā darba vakars. 23.20 Ziņas. 23.45 Futbols. Maskavas Dinamo - Nahodkas Okeāns.

Dzelzceļa biļetes uz NVS klūst 2,5 reizes dārgākas

Valsts uzņēmums «Latvijas dzelzceļš» ziņo, ka sakarā ar to, ka 2,5 reizes paaugstināta biļetes cena par braukšanu pa Krievijas, Baltkrievijas, Ukrainas un citu bijušās PSRS valstu dzelzceļiem, no 1993. gada 1. oktobra tiek palielināta biļetes cena pasažieru vilcieniem, kas dodas ārpus Latvijas robežas. Turklāt biļetes cenā vietas kartes

vaģonos, kupejas vaģonos un guļamvaģonos iekļauta arī maksa par gultas veļu. Piemēram, līdz Maskavai biļetes cena kopā ar maksu par gultas veļu būs 3 lati 62 santīmi, tā būs dārgāka par latu un 17 santīmiem. Sikāku informāciju par biļešu jauno cenu pasažieri var saņemt stacijās.

LETA

Rušonas pagasta valde pārdod sadzīves pakalpojumu punktu Kastīres ciemaņā. Interesēties pa tel. 65080, 65174.

Kafejnīca «Madara»

atsākusi darbu.

Piedāvā:

- * deviņu šķirņu saldējumu «Pingvīns»,
- * kvalificētas saimnieces palīdzēs klāt viesību galdus mājās,
- * darbojas pārtikas veikals, kur pārdod gaļas un piena izstrādājumus,
- * darbojas pasūtījumu galds, var iznomāt telpas.

Mēs jūs gaidām!

Adrese: Preiļos, Sporta ielā 1.
Tālr. uzziņām 23384.

«Nelss» Ltd

iepērk

- skujkoku zāgmateriālus plašā sortimentā, 120-190 DM/kub.m,
- neapzāģētus skujkoku dēļus, biežums 22, 36, 47 mm, garums 3-6 m, 70-85 DM/kub.m,
- skuju un lapu koku taras dēļiņus, 120-130 DM/kub.m.

Apmaksa tūlīt pēc piegādes.

Iespējams transports uz pircēja rēķina.

Veikalā Preiļos, Rancāna ielā 3, piedāvā Rietumu vadošo rūpnīcu

- griestu un sienu apdares materiālus (Vācija),
- grīdas un sienu keramikās flīzes (Itālija, Spānija, Portugāle, Turcija, Vācija),
- firmas «Robinsons» medicīniski higiēniskos izstrādājumus (Lielbritānija),
- pārtiku.

Visa informācija Madonā, Saieta laukumā 2, tālruni 21019, 21132.

Šī gada 4. novembrī Aglonas stacijas Lauktechnikas zālē paju sabiedrība «Rušona» rīko biedru kopsapulci. Reģistrācijas sākums plkst. 8.

Valsts akciju sabiedrība «DAUGAVPILS GALAS KOMBINĀTS»

□ iepērk aitas ar vilnas garumu ne mazāku kā 3 cm: augstākā nobarojuma — Ls 0,20 par 1 kg, vidējā — Ls 0,16, zem vidējā — Ls 0,12 par 1 kg.

Aitu pieņemšana katru nedēļu no pirmdienas līdz ceturtdienai.

Iepriekšēja pierakstīšanās pa telefonu 47571.

• Individuālais uzņēmums piedāvā Jelgavas cukurfabrikas cukuru. Cena ar piegādi Ls 0,35, minimālais pasūtījums 100 kg.

• Iepērk vairumā burkānus (200-800 kg), cena pēc vienošanās atkarībā no kvalitātes. Tālrunis 41219.

1993. gada 19. oktobrī plkst. 10.00 Stradiņu medpunkta telpās notiks paju sabiedrības «Ezerciems» biedru kopsapulce par paju sabiedrības likvidēšanu. Paju biedriem ierašanās obligāta.

Pārdod

6 vilņu šiferi. Tālrunis 23643;

teli. Tālr. 23334;

lēti ZIL-131 (ar bortiem). Tel. 41422;

VAZ-2103, T-40. Tālr. 21717 pēc 19;

zirgu. Tālr. 23830;

jaunaitas, 7 mēnešus vecas tēltes un grūsnu tēli Sūtru pagasta «Promos». Tālrunis 33732;

jaunu motociklu IZ-Planeta ar blakusvāji. Tālrunis 22510;

pārvietojamo maizes ceptuvi, var izgatavot 2 t maizes maiņā. Tel. Daugavpili 54858, 27001;

lēti zirgu. Tel. 23427;

2,5 gadus vecu zirgu Rušonas pagasta «Meža Juros» (netālu no Solkas kapiem). O. Viļuma;

māju Preiļos, Skolas ielā 18. Tālr. 52544;

remontējamo UAZ-469 (kap. remonts 1990.g.) vai MAINA pret T-40 ar piemaksu. Tālr. 15259.

Pērk

baļķus. Izved ar savu transportu. Tel. 42382.

Dažādi

39 gadus vecs vīrietis vēl iepazīties ar sievieti, ne vecāku par 35 gadiem, var būt ar bērnu. Vēlams foto. Rakstīt: LV-5301, Preiļi-1 uz pieprasījumu L.Ivanovam.

Sniedzam transporta pakalpojumus ar mikroautobusu «Latvija». Zvanīt vakaros 55743, 55685.

Pazaudēti Eduarda Eduarda d. Smuksta dokumenti. Pret atdizību zvanīt 23960.

Pazaudēti J.Mičuļa dokumenti. Pret atdizību lūdz zvanīt 21672 vakaros.

Agrofirma «Turība»

pārdod 1-istabas labiekārtotus dzīvokļus daudzdzīvokļu mājās. Cena Ls 250.

Baltie bērzi, sālciet kļusu, Sveiciet tālos apvāršņus. Mātes sirds ir aprimusi, Čaklās rokas mierā dus. Izsakām dziļu līdzjūtību Donatam Guzam, MĀTI smiltājā izvadot. SIA «Agroapgāde» kolektīvs

Visss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā Pār-tevi vēsas smilšu sauļas krit, Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi, Un kaut kur dziļi sirdi sāpes mīt. Izsakām dziļu līdzjūtību Imantam Babrim, TĒVU zemes klēpī guldot. Sporta kluba «Cerība» kolektīvs

Dzēves aiznes mūža dienas, Baltas smiltis lēni birst. To, kas dzīvē dārgs ir bijis, Sirds nemūžam neaizmirst. J.Silazars Izsakām dziļu līdzjūtību Imantam Babrim, TĒVU kapu kalniņā pavadot. Rajona fizikultūras skolotāji

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22055, 21759, 22154, 21996, 21985. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpili, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedoksnē. Metiens 4717 eksemplāri. Pas. № 1338